שר הבטחון ומצב
ההתיישבות ביו"ש

תנועת רגבים

חשון תשע"ה | נובמבר 2014

דרך ארוכה ארוכה!

יוני צור, יגאל סמבטון, מעיין בנין בנין סלם

השר לעניינים אסטרטגיים, משה (בוגי) יעלון, 31.01.2013 – שבוע לאחר הבחירות בריאיון בעיתון 'בשבע'

"את ליבת דו"ח לוי הממשלה אימצה בהחלטה, שמשום מה זכתה להתעלמות התקשורת. זה קרה מיד לאחר הבאת הנושא הפלשתיני לאו"ם. אימצנו את ליבת הדו"ח, שהיא הגדרת השטח ביו"ש כשטח במחלוקת ולא כשטח כבוש. כל השאר הוא עניין של יישום באחריות משרד הביטחון מטעם הממשלה, ואכן מהבחינה הזו יש המתנה להקמת הממשלה, ואז תבוא שאלת היישום שבעיקרה היא שאלה ביורוקרטית".

כתיבה: אברהם בנימין

תמונות: פייסבוק השר משה יעלון | פתיחה – מירי צחי | תנועת רגבים | עמוס בן גרשום, לע"מ | קרן מובשוביץ | אהוד אמיתון – סוכנות תצפית | שמבלר – ויקיפדיה | עמוס עזריה | רון אלמוג | יעקב – ויקיפדיה | דובר צה"ל

בס"ד

פתיחה

לקראת פרישתו של אהוד ברק, שר הביטחון הקודם, מהחיים הפוליטיים – גברו הקולות במחנה הלאומי ובתוככי הליכוד שקראו לראש הממשלה נתניהו להעניק את תיק הביטחון למשה יעלון, ששימש באותה העת כשר לעניינים אסטרטגיים.

במשך שנים רבות נחשבת דמותו של יעלון כסמל של יושרה וערכים בלב הציבוריות הישראלית. מאז שפשט את מדיו אחרי עשרות שנות שירות בצה"ל, הרבה יעלון להציג בפומבי את עמדותיו הלאומיות-ציוניות. עוד בטרם הושלמה הנסיגה הישראלית ועקירת המתיישבים מרצועת עזה, התריע יעלון מפני עליית החמאס לשלטון והגעת רבבות טיליו לפתחם של אזרחי ישראל, ובאופן עקבי סימן את הקמתה של מדינה פלשתינית כסכנה קיומית למדינת ישראל. לפיכך, שיקפה דמותו בעיני רבים את האיש הנכון בזמן הנכון: כמי שיחדיר שיח ערכי למערכת הפוליטית, יפעל למען שיקום כח ההרתעה של צה"ל, וכמי שיפעל לפיתוח ההתיישבות הישראלית ביהודה ושומרון ולתיקון עוולות משפטיות ואזרחיות מהם סבלו לאורך שנות שלטון השמאל, מאות אלפי אזרחים ישראלים – תושבי יהודה ושומרון.

בתפקידו כשר לעניינים אסטרטגיים הרבה יעלון לתקוף את יחסו של אהוד ברק להתיישבות היהודית ביו"ש. השכם והערב הוא טען כי משרד הביטחון ופרקליטות המדינה תוקעים מקלות בגלגלי הסדרתם של היישובים הצעירים והמאחזים ותקף את מדיניות האפליה המונעת מן המתיישבים לרכוש מקרקעין ונכסים ביהודה ושומרון.

כיום, כמעט שנתיים לאחר השבעת הממשלה ומינויו של יעלון לתפקיד בו המפתחות לפתרון הבעיות נמסרו לידיו, ביקשנו לבחון את פעילותו בנוגע לפיתוח ההתיישבות היהודית ביהודה ושומרון, הנמצאת תחת אחריותו, ואת מידת היישום המעשית של פתרון העוולות המשפטיות מפניהן התריע יעלון בעצמו.

במקום הקדמה

שטחי יהודה ושומרון מוחזקים תחת שלטון צבאי מאז שחרורם במלחמת ששת הימים. באזורים הנמצאים תחת שליטה ישראלית מלאה (שטחי C) מתגוררים קרוב ל 400 אלף מתיישבים יהודים ועוד כמה עשרות אלפי ערבים, ומשלא הוחל עליהם החוק הישראלי חלה בהם מערכת חוק של שלטון צבאי. בתפקידו כשר הממונה על צה"ל ומערכת הביטחון, אחראי שר הביטחון על מכלול ההיבטים האזרחיים הכרוכים בחיי התושבים המתגוררים באזור, בתחומי התכנון והבנייה, וביתר הסמכויות השלטוניות בענייני תחבורה, משפט, חינוך ועוד.

בפועל, מאות אלפי האזרחים הישראלים המתגוררים ביו"ש, סובלים מאפליה רבת-שנים, כתוצאה משורה של חקיקות צבאיות המונעות מהן זכויות יסוד להן זכאי כל אזרח. לאורך שנים ארוכות הקפידו פקידים ומשפטנים במערכת הביטחון, בעלי אוריינטציה שמאלנית, לקדם ולטפח חקיקה צבאית שמטרתה לחנוק את צמיחת ההתיישבות מכל זווית אפשרית.

על קצה המזלג נציין את האפליות הבולטות, שיובאו להלן בהרחבה:

הגבלת הקניין בניגוד לחוק הישראלי המאפשר לכל אזרח לרכוש קרקע בכסף מלא, יהודי איננו רשאי לרכוש קרקע ביהודה ושומרון באופן פרטי, אלא רק באמצעות תאגיד עסקי הרשום באזור. כל רכישה כפופה להיתר עסקה מהמינהל האזרחי של צה"ל, שלא ממהר להעניק אותו לעסקאות שמבצעים יהודים.

הגבלת חופש המידע וחיסיון מרשם המקרקעין חל איסור לעיין בספרי רישום המקרקעין ('טאבו') של יהודה ושומרון כדי לזהות בעלים של קרקע פוטנציאלית לרכישה, בשעה שבתוככי מדינת ישראל, מידע זה פתוח ונגיש לכל אזרח.

דין ולא במשפט סכסוכי קרקעות בין יהודים לערבים 'נפתרים' במחי צו צבאי; הבולט שבהם הוא 'צו שימוש מפריע' שניתן נגד יהודים בלבד ומאפשר למפקד הצבאי לסלק אדם מקרקע אותה הוא מחזיק ומעבד רק בגלל תלונה סתמית וחסרת ביסוס של פלשתיני - ללא כל הליך משפטי של הבאת ראיות ובירור זכויות.

אכיפה סלקטיבית נתוני המנהל האזרחי חושפים מדיניות של 'איפה ואיפה' בכל הנוגע לאכיפת חוקי התכנון והבניה. אכיפה דרקונית וחסרת רחמים כנגד ההתיישבות היהודית אל מול כמעט אפס אכיפה כנגד בניה בלתי חוקית של פלשתינים.

הגבלת תכנון ובניה הוועדות המקומיות לתכנון ובניה נטולות סמכויות. אישורי תכניות בנין עיר (תב"ע) ביהודה ושומרון, הינן בסמכות מועצת התכנון העליונה במנהל האזרחי הכפופה לשר הביטחון. בכך נחסמת הרחבת היישובים בהתאם לצרכים ולגידול הטבעי.

דו"ח לוי

עיוותים קשים אלו ועוד, עמדו בבסיס ההחלטה שקיבלה הממשלה הקודמת בראשות נתניהו למנות ועדה משפטית-מקצועית שתבחן את מעמד הבניה ביהודה ושומרון. בראשות הוועדה עמד שופט בית המשפט העליון בדימוס, אדמונד לוי ז"ל.

הוועדה דנה במעמד המשפטי של יהודה ושומרון על פי המשפט הבינלאומי, וקבעה כי על פי החוק הישראלי והבינלאומי כאחד שלטונה של ישראל ביהודה ושומרון איננו מוגדר כ'כיבוש', ולכן עומדת למדינת ישראל ולאזרחיה הזכות החוקית להתיישב באזור.

משפטני הוועדה, שהגישו את המלצותיהם לממשלה ביוני 2012, גיבשו קו מנחה לפיו יש להשוות את דיני התכנון והבניה ביהודה ושומרון לאלה הקיימים במדינת ישראל ככל האפשר. בכך העניקו ארגז כלים מעשיים המאפשר להסדיר את רוב הסוגיות המשפטיות, ולפתח גישה אחרת של צדק שתתקן את שורת העוולות שהוזכרו לעיל שהופנו כנגד ההתיישבות. עוד התריעו חברי הוועדה כנגד עוולות ופגיעה בזכויות המתיישבים, ודרשו לתקנן אחת לאחת.

השר יעלון עצמו, בתפקידו כשר לעניינים אסטרטגיים, היה מראשי התומכים באימוץ הדו"ח:

"את ליבת דו"ח לוי הממשלה אימצה בהחלטה, שמשום מה זכתה להתעלמות התקשורת. זה קרה מיד לאחר הבאת הנושא הפלשתיני לאו"ם. אימצנו את ליבת הדו"ח, שהיא הגדרת השטח ביו"ש כשטח במחלוקת ולא כשטח כבוש. **כל השאר הוא עניין של יישום באחריות משרד הביטחון מטעם הממשלה**, ואכן מהבחינה הזו יש המתנה להקמת הממשלה, ואז תבוא שאלת היישום שבעיקרה היא שאלה ביורוקרטית". (משה יעלון, 'בשבע', ינואר 2013).

עם מינויו של יעלון לכהונת שר הביטחון שבועות ספורים לאחר השמעת דברים אלו, ניתנו המפתחות לתיקון המצב בידיו. גם ללא אישור מלא של המלצות הדו"ח על ידי הממשלה, ניתנה לו האפשרות לתקן את הנזקים והעוולות שהשאיר קודמו, אהוד ברק. מה הוא עשה בפועל לשם כך? הבה נראה בפרקים הבאים.

אפס הסדרה

"קיבלנו בירושה מצב שהרבה יישובים לא אושרו בתחום תהליכי התכנון והבנייה. מי שאחראי לזה ביהודה ושומרון זה שר הביטחון, ולצערי יש לו אג'נדה פוליטית אחרת מהממשלה"

(משה יעלון, ערוץ 2, אפריל 2012)

ביהודה ושומרון קיימים עשרות רבות של יישובים צעירים, מאחזים ושכונות שהוקמו בתיאום מלא עם גורמים ממלכתיים ובתקצוב ממשלתי, אך הסדרתם התכנונית טרם הושלמה.

מעמדם המשפטי של רוב היישובים, מאפשר את הסדרתם והפיכתם לחוקיים ללא כל דיחוי. לדוגמה: היישוב חוות יאיר שבלב השומרון המונה כיום כ- 35 משפחות, הוקם בתחילת שנות ה- 2000 על אדמות מדינה בתוך תחומי המתאר של היישוב נופים. היישוב קידה שבמזרח חבל בנימין שהוקם אף הוא בתחילת שנות ה- 2000, מונה כיום כחמישים משפחות, שרבים מראשיהן משרתים בכוחות הביטחון בתפקידי קבע. בתחילת שנות השמונים הוכרזו אדמות המקום כאדמות מדינה לטובת הקמת יישוב עתידי, אשר יוקם ע"י המדינה כחלק מתכנית פיתוח "גוש שילה". בשנת 1984 קיבלה ועדת השרים להתיישבות בראשות השר יובל נאמן, החלטה על הקמת יישוב בשם קציף, באדמות שממזרח לשילה, הצופה על כביש אלון.

שני יישובים אלו, וכמותם עוד רבים אחרים, נבנו בתמיכה ובמימון של רשויות המדינה השונות על אדמות מדינה, וניתן להסדירם בקלות רבה, אך שר הביטחון איננו מאשר את קידום הסדרתם. הצהרות חגיגיות שניתנו בעבר במספר הזדמנויות אודות הסדרתם המיידית של יישובים גדולים ומבוססים כמו רחלים וסנסנה, בהם מתגוררות מאות משפחות, לא עברו את מבחן המעשה. גם ביישובים אלו טרם הושלמו כל הליכי האשרור.

בתקופת יעלון נותרו על כנם גם 'צווי התיחום', המאפשרים את עקירתם המיידית של מספר שכונות ויישובים יהודים ואשר ניתנו לראשונה על ידי אריאל שרון כ'קדימון' לתכנית ההתנתקות, ומוארכים עד היום מדי תקופה.

בנוסף, בפסק דין חלקי של בג"ץ בנושא הסדרת המאחזים, מתחו השופטים ביקורת על השר יעלון על הפרת חלקו בהסכם ההסדרה של שכונת 'רמת גלעד' בקרני שומרון. בפרשה זו ביצעו המתיישבים 'הריסה עצמית' במספר מבנים על מנת לאפשר את הסדרת יתר השכונה, והועמדו בפני שוקת שבורה לאחר שהשר יעלון נמנע מלבצע את הנדרש על מנת למלא את חלקו בהסכם.

אי יישומם של סעיפים מרכזיים בהמלצות דו"ח לוי, מטיל צל כבד של הריסה גם על שכונת מצפה כרמים שנבנתה בטעות - במסגרת הסכם המאחזים - על קרקע פרטית, מונע סלילה ושיפוץ בטיחותי הכרחי של צירי תחבורה ליישובים ומונע את אישורן של תכניות מתאר ביישובים וותיקים שקיימים כבר עשרות שנים.

"באשר לישובים שהוקמו ביהודה ושומרון על אדמות מדינה או אדמות שנרכשו על ידי ישראלים, בסיועם של גורמים ממלכתיים דוגמת החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית ומשרד השיכון, והוגדרו כ"לא מורשים" או "לא חוקיים" מחמת כך שלא קדמה להקמתם החלטת ממשלה רשמית - **מסקנתנו היא כי הקמת ישובים אלה נעשתה לאורך השנים בידיעתו, עידודו והסכמתו של הדרג המדיני הבכיר ביותר - שרי הממשלה והעומדים בראשה, ועל כן יש לראות בהתנהלות זו הסכמה מכללא."**

מתוך דברי הסיכום של דו"ח ועדת לוי

נכשל בשורה התחתונה:

לאורך תקופת כהונתו לא הוסדר ולו ישוב אחד מתוך עשרות ישובים שנבנו על אדמות מדינה.

נמשכת האפליה

"קבענו בתחילת כהונתה של הממשלה שנשלים את האישורים של תהליכי התכנון והבנייה. פתאום אנחנו רואים איזו חדווה של הסרה ושום הסדרה, ואז אנחנו נאלצים להתמודד עם בעיה כמו שיש בגבעת האולפנה, אבל משרד הביטחון והפרקליטות רצים להרוס את המקום" (משה יעלון, ערוץ 10 - אפריל 2012).

ברחבי יהודה ושומרון, באזורים המוגדרים "שטח C" (הנמצאים תחת אחריות ישראלית מלאה), מתגוררים קרוב ל 400,000 יהודים, וכ- 70,000 ערבים. מספר המבנים הערבים שנבנו בניגוד לחוק בשטחי C נאמד בכ-35,000, אולם רק לכשליש מהם נפתחו תיקי פיקוח ביחידת הפיקוח של המנהל האזרחי.

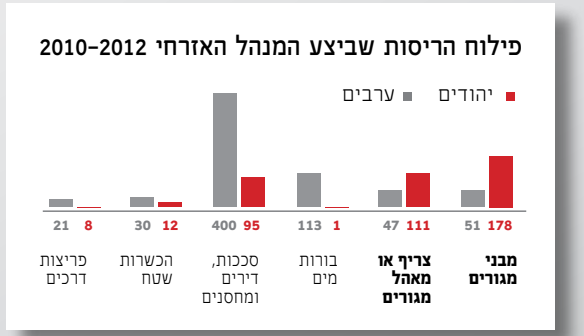

מנגד, במגזר היהודי, ישנם כ- 5,300 מבנים בלתי חוקיים להם נפתחו תיקים על ידי המנהל האזרחי. דו"ח "הבלוף הגדול" שפורסם לאחרונה על ידי רגבים, חשף את האמת שמאחורי נתוני המנהל האזרחי לגבי ההריסות שבוצעו בכל מגזר.

בשנים 2010-2012, אחוז מבני המגורים שהרס המנהל האזרחי במגזר הערבי ביו"ש, עמד על 8% בלבד (ועוד 7% של אוהלי מגורים). לעומת זאת, במגזר היהודי, אחוז מבני המגורים שנהרסו ע"י המנהל בשנים אלו עמד על 36% (מעל מאה מבנים!) ועוד 32% 'בתים קלים' מעץ.

בשעה שנבנים מאות בתים בלתי חוקיים על ידי הרשות הפלשתינית ובסיוע ארגונים וממשלות זרות, התמקדה רוב פעילותה של יחידת הפיקוח במגזר הערבי ב'הריסות לצרכי סטטיסטיקה' - מאות אלמנטים זניחים כגון סככות, לולים, בריכות מים, ציליות וגרוטאות.

גם לאחר כניסתו של יעלון לכס שר הביטחון, נותרה עצימת העין בעינה. ראש המנהל האזרחי הכפוף ישירות ליעלון, אף התבטא בדיון שהתקיים השנה בכנסת, כי הוא שוקל להפסיק חלוקת צווי הריסה לעבירות בניה של פלשתינים, מאחר ורובם המוחלט של הצווים ממילא כלל לא מבוצע.

מנגד, במגזר הישראלי, לא רק שיעלון המשיך במדיניות ההריסה הבלתי שוויונית שהתווה קודמו, אלא גם הפך את מנגנון האכיפה לכלי ענישה קולקטיבי וכ'תג מחיר', שהופנה כלפי יישובים יהודים אשר נטען כי בסביבתם הופנתה אלימות כלפי כוחות הביטחון. כך נהרס למשל, במהלך חודש

גלצ

מדינות חדשה: מבנים יהרסו קודם כל בהתנחלויות אלימות

פרסום ראשון: על רקע ההתפרעויות ביצהר, השר יעלון קבע מדיניות חדשה במטרה למגר אלימות של מתנחלים כלפי חיילים ושוטרים. מעתה מבנים בלתי חוקיים יהרסו קודם כל בהתנחלויות "אלימות"

פברואר ביתו של שגיא קייזלר, מנכ"ל ועד מתיישבי השומרון שנבנה על אדמות מדינה בשטח היישוב קידה.

חמישה בתים נוספים (חלקם מאוכלסים) נהרסו במהלך חודש אפריל בשכונות היישוב יצהר, לאחר שנערים שאינם מתגוררים ביישוב גרמו נזק לרכוש צבאי במספר אירועי חיכוך.

האכיפה הקפדנית שמוביל יעלון מול עבירות בניה במגזר היהודי לא מסתכמת ב"ישובים אלימים", כהגדרתו. מראשית כהונתו של יעלון ועד תקופת 'צוק איתן', ביצע המנהל האזרחי שורת הריסות נרחבת בה־תיישבות, בהם גם של בתים מאוכלסים רבים. בתים נוספים נמצאים "על הכ־וונת", למרות מיקומם במאחזים שנו־עדו להסדרה מלאה.

טירה ערבית בכפר חוסאן לא נהרס

בית משפ' קייזלר ביישוב קידה נהרס

נכשל בשורה התחתונה:

נתוני המנהל האזרחי מלמדים על מדיניות אכיפה סלקטיבית כנגד יהודים. שר הביטחון המשיך במדיניות ההרס של אהוד ברק, ואף הפך אותה באופן בלתי ענייני לכלי ענישה. נראה, כי "חדוות ההריסה" עליה הלין יעלון עצמו, נותרה ממש כשהייתה.

נישול החקלאים היהודים מאדמתם ללא משפט

"נעשה פה עוול לתושבים יהודים ביהודה ושומרון שנשלחו לגור שם על ידי מדינת ישראל לדורותיה. המתיישבים כרגע נפגעים פעמיים, גם מבחינת זכויות משפטיות וגם מבחינה אנושית, מכיוון שמערכת המשפט מתייחסת אליהם כנחותים יותר ביחס לערבים מכיוון שהשטח ***נחשב לכבוש"*** (משה יעלון, רשת ב' - אוקטובר 2012).

אלעד מובשוביץ (30) תושב היישוב סוסיא בדרום הר חברון, עשה את שירותו הצבאי כלוחם בסיירת מטכ"ל, ובבעלותו כרם יין, אותו נטע על קרקע המוכרת למינהל האזרחי כמעובדת על ידי יהודים כמעט 20 שנה.

'צו שימוש מפריע במקרקעין פרטיים' מאפשר למנהל האזרחי לגרש אדם מקרקע שעיבד ולהפקיע את זכותו בה. בצו זה נעשה שימוש רב כנגד חקלאים יהודים ביו"ש, והוא הפך לכלי ניגוח בידי ערבים שהגישו תלונות סרק רבות על פלישת חקלאים יהודים, כביכול, לאדמתם. ראש המנהל האזרחי עצמו בעדותו בפני 'ועדת לוי', הודה כי במקרים אלו "המצב הנוכחי לטובת הפלסטיני. הנוהל הוא שכל פלסטיני יכול להציג כל ראיה שהיא, ואם הישראלי אינו מראה חוזה הוא יעוף מהשטח".

בשל תלונת סרק של ערבים באמצעות ארגון שמאל קיצוני, הוציא המנהל האזרחי נגד מובשוביץ 'צו שימוש מפריע' שהורה על עקירת הכרם.

בסיטואציה דומה ניתן צו כזה נגד שני חקלאים יהודים באזור שילה. בראשית 2014 עקר המנהל האזרחי את כרם הזיתים שלהם, למרות שהמתלונן הערבי כלל לא הוכיח את בעלותו על השטח המדובר.

'משק אחיה', המשק החקלאי היהודי הגדול ביותר ביו"ש, נפגע אף הוא מצו דומה. החברה גייסה משקיעים ממרכז הארץ, שילמה מאות אלפי שקלים על חלקת קרקע בת כ-180 דונמים בעמק שילה, ונטעה עליה כרם יין. כשנה לאחר מכן, לאחר שערבי מהכפר ג'אלוד טען כי מדובר בקרקע שירש מאביו, הוציא המינהל האזרחי 'צו שימוש מפריע', בעקבותיו הוגש ערר ע"י משק אחיה ל'ועדת הערר' (גוף משפטי צבאי לענייני מקרקעין).

השופטים קבעו כי הערבי לא הצליח להוכיח את זכותו בקרקע, ואילו המתיישבים החזיקו בטענה החוקית של 'עיבוד וחזקה'. נכון להיום: על אף שהוכח כי גם במקרה זה הצו הוצא בעקבות עלילה ערבית שהופרכה, במינהל האזרחי עדיין לא ביטלו את הצו, ועל כרמי משק אחיה עדיין מרחפת חרב העקירה.

'צו שימוש מפריע' ועקירת הכרם נגד מובשוביץ

נכשל בשורה התחתונה:

שר הביטחון משה יעלון ממשיך את הפגיעה הכפולה, ואת היחס המשפטי הנחות אותו מקבלים המתיישבים. היה עליו לבטל את הצו ולהפנות סכסוכי קרקעות לבירור משפטי בבית המשפט המוסמך. הבטיח - ולא קיים!

עקירת כרם יהודי בשילה. ינואר 2014

הספר הלבן של בוגי

"שר הביטחון מבעיר מדורות. הוא לא פותר בעיות ולא חותם על תכניות בניין עיר. פועל בניגוד לדרכה של הממשלה ופוגע בנו וביכולת שלנו לפתור בעיות... שר הביטחון מעדיף לתקוע את ההליכים, לא רק בבית בחברון אלא בעוד מקומות ברחבי יהודה ושומרון, בהם ניתן להסדיר את הבעיות שעולות" (משה יעלון, Ynet, אפריל 2012).

מה היה לנו עד עכשיו? הסדרה של בניה יהודית על אדמות מדינה - אין. הריסת בניה יהודית - יש גם יש. דרך נוספת להרחבת ההתיישבות ולהסדרת יישובים, היא רכישת קרקעות מערבים. אולם גם מוצא זה נחסם לאחרונה בפני המתיישבים, בהצבת משוכות שונות המקשות על תהליך הרכישה.

העיון במרשמי מקרקעין הוא שלב קריטי ברכישת קרקעות, והוא קריטי בכדי שניתן יהיה לזהות את בעלי הקרקע שמהם ניתן לבצע את הרכישה. ספרי המקרקעין במדינת ישראל פתוחים לעיונו של כל דורש, בהתאם לזכויות היסוד הבסיסיות של חופש המידע וזכות הקניין. אולם ביהודה ושומרון מידע ממרשמי המקרקעין אינו מועבר ליהודים, הנפגעים בשל כך מזיופים ומעשי מרמה במהלך ביצוע עסקאות רכישה. המשמעות המעשית של הסתרת המידע ברורה - להקשות על יהודים לבצע רכישות של מקרקעין באזור ולמנוע את פיתוח ההתיישבות והסדרתה.

בעתירה של תנועת רגבים והיישוב פסגות לבית המשפט המחוזי בירושלים, פסק בית המשפט כי על המנהל האזרחי להעביר לידי היישוב מידע על זהותם של בעלי קרקעות הסמוכות ליישוב במטרה לאפשר את רכישתן. בנימוקי פסק הדין קבע השופט, כי תושבי פסגות זכאים למידע זה הן בהתאם לעקרונות חופש המידע והן בהתאם לנהלי המנהל האזרחי.

ושוב, בכירי משרד המשפטים המזהים עצמם כאבירי שלטון החוק, החליטו למנוע בכל דרך את זכויות הקניין הבסיסיות של המתיישבים, ובהוראתם הורה יעלון לאלוף הפיקוד, ניצן אלון, לחתום על צו חדש וממוקד האוסר על עיון במרשמי המקרקעין. נוסח הצו והעיתוי מלמדים כי הוא נועד לעקוף את פסק הדין ולמנוע מתושבי האזור הישראלים את זכות העיון במרשם.

מסמך המאלי"ה של בית המכפלה

היועמ"ש וינשטיין נגד המתנחלים

בצעד נדיר: היועץ המשפטי לממשלה עירער לבית־המשפט העליון נגד החלטת המחוזי המקלה על מתנחלים לרכוש קרקעות בשטחים

סובה צימוקי

לצד חסימת המידע שנועדה למנוע רכישות חדשות, מערים המנהל האזרחי קשיים על עסקאות רבות שכבר בוצעו, בחסות פלפולי סרק משפטיים ובעזרת הסכמה שבשתיקה מצידו של השר יעלון.

דוגמה מובהקת לכך ניתן לראות בהתנהלות המנהל האזרחי בסוגיית 'בית המכפלה' בחברון. למרות רכישת הבית בכסף מלא ולמרות אישורה של הרכישה ע"י בית המשפט העליון, נדרשו רוכשיו לבצע הליך משפטי מייגע וחסר תקדים של 'רישום ראשון', כתנאי לקבלת היתר אכלוס. אין אף בית אחר בכל חברון, היהודית והערבית, שיושביו נדרשו לבצע הליך של רישום ראשון כתנאי לאכלוס. מדובר בהמצאה שנועדה כל כולה בכדי להקשות על הרחבת הישוב היהודי בחברון ממניעים פוליטיים. מלבד הנזק הכספי העצום של עשרות מיליוני השקלים שהושקעו ברכישות, יש בכך אפליה ברורה ופגיעה אנושה בזכות הקניין.

עד היום נותרה בעינה גם ההגבלה המונעת את הזכות הבסיסית לרישום קרקע על שמם של יהודים, ומאפשרת לבצע עסקאות אך ורק דרך חברות הרשומות באיזור.

בית השלום בחברון
שנת רכישה: 2004
אישור כניסה: 2014

נכשל בשורה התחתונה:

במקום לנהל את מדיניות משרד הביטחון מניח יעלון לפקידים משפטיים עוייני התיישבות לקבוע את המדיניות ולהיות השולטים בפועל. זכויות הקניין והמידע המעטות שביד המתיישבים נחסמו על ידו באמצעות יצירת צו דרקוני ועוקף בג"ץ.

ההקפאה השקטה

"כממשלה קיבלנו החלטה על עשרה חודשי השהיית בנייה כמחווה לאובמה ואמרנו בצורה מפורשת שזה ייגמר ללא שום תנאי. כעת האמירה שלנו עומדת למבחן ויש חשיבות לאמירה זו גם כלפי פנים ובוודאי כלפי חוץ. יש כאן כניעה לתכתיב פלסטיני ולאמריקאים בצורה שתקרין על אמינותנו. מעמדנו ייחלש גם אסטרטגית. זו סוגיה מהותית. זה לא עניין פוליטי ולא קריאת תיגר על ראש הממשלה. כשרים, חובתנו להציג עמדתנו" (משה יעלון, וואלה!, נובמבר 2010).

בשקט בשקט, ללא דיון בממשלה ובכנסת, הורו בתקופה האחרונה ראש הממשלה בנימין נתניהו ושר הביטחון יעלון על הקפאת בניה ברחבי יהודה, שומרון וירושלים - ללא הגבלת זמן.

בניגוד להקפאה "רשמית", המחייבת את אישור הממשלה, ההקפאה הנוכחית מתבצעת באמצעות עיכוב הליכי התכנון. שר הביטחון הורה על הפסקת דיוני מועצת התכנון העליונה (מת"ע) של המינהל האזרחי, הגוף האמון על קידום ואישור כל תכניות הבניה ברחבי יו"ש.

בנוסף, חודש לאחרונה הנוהל לפיו וועדות התכנון המקומיות באיו"ש (בערים ובמועצות) לא תוכלנה להוציא אישורי בניה בתוך תב"ע בתוקף, ללא אישור משרד הביטחון. משמעות סעיף זה, המהווה הרחבה של ההקפאה, היא הפיכתן של הוועדות המקומיות לפיקציה משוללת סמכויות.

העיתוי של הפסקת הבניה תמוה ומקומם בשל העובדה שהיא מתבצעת חרף איחוד השורות שביצעה הרשות הפלשתינית עם החמאס, והפסקת המשא ומתן בין ישראל לערבים. מדינה ריבונית המגבילה את עצמה לבנות בעריה ובבירתה בשל לחצים מדיניים משדרת בכך חולשה מוסרית וחוסר משילות מובהקים.

בנוסף, עצירת הבניה לזמן בלתי מוגבל, מהווה פגיעה אנושה ביכולת ההתפתחות הטבעית של בירת ישראל, ושל הערים והיישובים ביהודה ושומרון, זאת בשעה שהפתרון למצוקת הדיור החריפה בכל רחבי ישראל טרם נראה באופק.

ומה קורה במגזר הפלשתיני? שר הביטחון מקדם תכנון והסדרה של למעלה מ-30 כפרים בלתי חוקיים, והמנהל האזרחי משקיע בחיבור כפרים פלשתינים בלתי חוקיים לרשת החשמל (שעל פי הניסיון לא ישולם לעולם).

איזור E1 בין מעלה אדומים לירושלים, ומרחב אדומים כולו, הפך בשנים האחרונות לזירה המרכזית של בניה בלתי חוקית שמקדמת הרשות הפלשתינית במימון האיחוד האירופי, במטרה מוצהרת

הארץ עדכונים שוטפים

גורמי תכנון בירושלים: הבנייה מעבר לקו הירוק הוקפאה בפועל

מתחילת השנה נבלמה הבנייה במזרח העיר, מגמה המורגשת במיוחד מאז החל ג'ון קרי לבקר באזור. עם זאת, תוכניות שכבר אושרו מקודמות ללא הפרעה

ניר חסון 10.06.2013

גורמי התכנון בירושלים חשים כי בפועל מתקיימת הקפאת בנייה בשכונות שמעבר לקו הירוק, אף שלא קיימת מדיניות רשמית כזו ולמרות הכחשותיו של ראש הממשלה בנימין נתניהו בעניין.

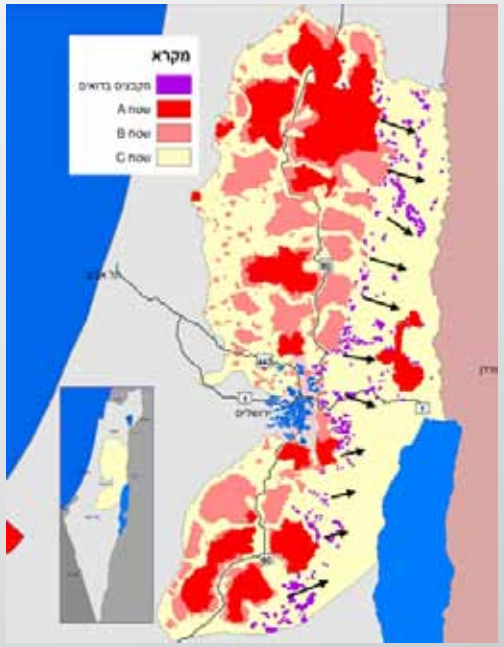

להשתלט על השטח ולייצר רצף שליטה פלשתיני המחבר את מזרח ירושלים, יריחו, רמאללה ובית לחם. בשנתיים האחרונות נבנו מאות בתים בלתי חוקיים באיזור, שזכו להתעלמות מופגנת מצד גורמי האכיפה.

נכשל בשורה התחתונה:

הקפאת הבניה בירושלים וביהודה ושומרון, מגבילה את יכולת הצמיחה הטבעית, גורמת לעליית מחירי הדיור ובכך פוגעת באזרחים הסובלים ממצוקת דיור, ומהווה צעד נוסף באובדן החוסן הלאומי ובריבונותה של מדינת ישראל. ואם לא די בכך, הרי שבאותה שעה בונים הערבים באין מפריע ותוכניות רבות מקודמות להם ע"י המינהל האזרחי.

הביטחון סר

על אף העובדה שסוגיית הביטחון איננה קשורה במישרין בעיסוקיה של תנועת רגבים, הרי שבשולי בחינת תפקודו של שר הביטחון בסוגיות ההתיישבות, לא ניתן להתעלם מההתדרדרות הביטחונית החמורה שהתרחשה בשנתיים האחרונות ברחבי ישראל בכלל, וביהודה ושומרון בפרט. על פי נתוני שירות הביטחון הכללי, בשנת 2013 התרחשו רק באיו"ש 1271 פיגועים ובשנת 2014 (ינואר –ספטמבר) 1391 פיגועים נגד המתיישבים וכוחות הביטחון, הכוללים פיגועי ירי ודקירה, יידוי בקבוקי תבערה, מטעני חבלה והשלכת רימוני רסס. בשנת 2012, לשם ההשוואה, התרחשו ביו"ש 564 פיגועים 'בלבד'.

נתונים אלו אינם כוללים את ידויי האבנים. על פי נתוני צה"ל שהוצגו במהלך דיון בכנסת, מדי חודש ישנם מאות (!) אירועים של יידויי אבנים, שרובם מסתיימים "רק" בנזק לרכוש, אך חלקם, כזכור לנו מהמקרה של הילדה אדל ביטון ושל משפחת פלמר הי"ד, מסתיימים גם פגיעה בנפש.

למרות הזינוק באירועי הטרור, הורה שר הביטחון להמשיך במדיניות "מרקם חיים", במסגרתה בוטלו מרבית נקודות הבידוק בכבישי איו"ש. אילו בצומת גוש עציון לא היו מסירים את המחסום – המחבלים לא היו מצליחים לחטוף את שלושת הנערים לכיוון חברון. ניתן אף לקבוע בבטחה כי פיגועים נוספים שגבו חיי אדם – היו יכולים להימנע. מדיניות ההכלה וההבלגה כנגד מיידי האבנים נמשכת גם בימים אלו.

ידיהם של חיילי צה"ל מוסיפות להיות כבולות מול הטרור הערבי, המאיים על חייהם של אזרחי ישראל וגובה מחיר דמים יקר. לוחמי צה"ל הנפלאים מושפלים בידי פורעים פלשתינים המגובים בפעילי שמאל קיצוני מהארץ ומהעולם. באופן מפתיע בחר יעלון לנקוט בצעדים חריגים ותקיפים דווקא נגד תופעה בעייתית הנמצאת בשולי מחנה ההתיישבות – עבירות 'תג מחיר', אותן הוא בחר להגדיר כ'טרור יהודי' – תוך זילות חמורה של המושג טרור, והצגת סדרי עדיפויות תמוהים.

אדל ביטון בת השנתיים נאבקת על חייה אחרי תאונה שנגרמה מיידוי אבנים

טרור האבנים

פיגוע בכביש חוצה שומרון ● ארווה ביטון ובנותיה הקטנות נעמה, אביגיל ואדל נפצעו לאחר שהרכב שבו נסעו התנגש במשאית ● הסיבה: האם איבדה שליטה – כנראה לאחר שיוידו לעברה אבנים ● תושבי האזור זועמים: "זה טרור; צריך להפנים שאבן יכולה להרוג" ● אפרת פורשר ומיטל יסעור בית"אור, עמ' 02-03

אמילי עמרוסי | טרור בנבישי ירש: חיים על פי תקנה

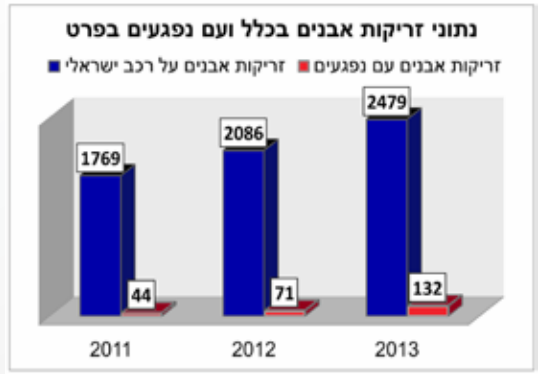

דו"ח צה"ל שהוצג בכנסת

שירות הביטחון הכללי
סיכום שנתי - 2013

גזרת איו"ש ו ירושלים

עליה בהיקף הטרור באו"ש, בדומה על אחר יהודה, בהשוואה לשנה שעברה, כך, בשנת 2013 נרשמו 1271 פיגועים, מתוכם: 1042 בגזרה (260 ב"שטח ירושלים") ו-229 בשומרון. זאת, לעומת 578 פיגועים באו"ש ב-2012.

הניזול בנוסחי הפיגועים באו"ש מל בכל המחוזות, אך הוא בולט בפיגועים שבוצעו באו"ש הם: ירי, מטען, רשם (לרבות השלכת מטעני צינור ירמוכים מאלתרים): 201 פיגועים בשנת 2013, מתוכם 45 ב"שטח ירושלים". זאת, לעומת 37 פיגועים בשנת 2012.

בפיגועים באמצעים עוקפים, בדומה השלכת בקבוקי תבערה, חלה עליה של כ-60% 888 פיגועים, לעומת 555 בשנת 2012.

דו"ח הטרור של השב"כ לשנת 2013

נכשל בשורה התחתונה:

בשנתיים האחרונות נשטפת מדינת ישראל בגל של טרור. מנגד, ידיהם של כוחות הביטחון מוסיפות להיות כבולות מול פרובוקציות מתמשכות של ערבים ופעילי שמאל.

אז מה היה לנו?

בבחירות האחרונות העם אמר את דברו, ובחר בממשלה לאומית וציונית כדי שתממש את ערכי הציונות, ותכתיב מדיניות שתעודד את פריחת ההתיישבות בכל חלקי ארץ ישראל.

שר הבטחון בוגי יעלון נבחר בשל הערכים אותם הוא סימל בעיני הציבור: הציוני של פעם, איש אדמה ואוהב הארץ, אדם ערכי הנאמן לערכי הציונות.

בצער ניתן לקבוע כי נכון לעכשיו, הטענות הצודקות על אפליה, קיפוח ועוינות כלפי ההתיישבות, אותן השמיע יעלון בעצמו כלפי אהוד ברק, נמשכות ביתר שאת גם תחת אחריותו.

עוולות עליהן הצביע, שהיו צריכות לחלוף מן העולם כבר ביומו הראשון על כס שר הביטחון – נותרו כשהיו, וכגודל הציפייה – כך גודל האכזבה. שורת ההצהרות המרשימות שלא עומדות במבחן המציאות, אינן עולות בקנה אחד עם תדמית היושרה ממנה נהנה לאורך השנים.

לא ייתכן כי מי שנבחר למשרה ציבורית, איננו מיישם את המטרות שלשמן הוא נבחר, ואיננו מצליח לשלוט ולהכתיב לאנשי משרדו מדיניות לאומית תומכת התיישבות, שמתאימה לערכי המחנה הלאומי, לשמור על הכבוד הלאומי ולדאוג לביטחון המתיישבים.

במבחן התוצאה, תחת שרביטו של יעלון כשר בטחון, למעלה מ-350 אלף אזרחי מדינת ישראל מוסיפים לחיות תחת משטר משולל זכויות, כנתיני רפובליקת בננות המנוהלת על ידי פקידים זוטרים ומשפטנים בעלי אג'נדה שמאלנית קיצונית.

אבל מה הוא יכול לעשות ?

בראש ובראשונה, השר יעלון יכול וצריך לתקן את העוולות:

- להתחיל לשלוט! ולאכוף את מרותו ואת מרות הממשלה הנבחרת על הפקידים במערכת המשפטית.
- להפסיק לשמש כמוציא לפועל של מדיניות השמאל.
- להסדיר את המאחזים ביהודה ושומרון ברוח המלצות דו"ח לוי.
- להסיר את התקנות המופנות לרעה נגד יהודים כמו 'צו שימוש מפריע' וצווי התיחום.
- לפתוח לאלתר לעיון את מרשם המקרקעין, ולאפשר את רישומן של עסקאות המקרקעין שיצאו לפועל.
- לחזק את ידיהם של חיילי צה"ל המושפלים בידי ערבים וגורמים זרים.
- להגן על חייהם של המתיישבים ביהודה ושומרון, ולהילחם בטרור האמיתי.

מה אני יכול לעשות כדי לתקן את הענין?

להזכיר ולחזק את ערכי היהדות והציונות, לדרוש ולתבוע בקול צלול: צדק להתיישבות

לשכת השר יעלון: 02-6753256. דואר אלקטרוני:
myaalon@knesset.gov.il

בהוצאת
תנועת רגבים (ע"ר)

ת.ד. 44439
ירושלים 9144302

טל. 02-6560303
פקס. 02-6560363

office@regavim.org

www.regavim.org

תנועת רגבים פועלת למניעת השתלטות לא חוקית על אדמות מדינה ולשמירה על כללי מנהל תקין בכל הנוגע למדיניות הקרקעית של מדינת ישראל.